

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Petulantia domita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A licet inguine sit præcipue validus, & in re Venera perpetranda promptissimus, non tamen in scen-^{Tauri & Hirci Pen- eta libido copatur.} dit quoad anniculus fiat, neque quidem juvenca recentior quam annicula Venerem patitur, nisi ostento: Hircus vero septima posteaquam natus est die, ut apud Alianum est, alii septima dixerunt hebdomata, rem Veneram aggreditur, improle tamen & infæcundum semen ejiciens, veluti Tauri quoque usque ad bimatum: licet alioqui non nisi quadrimos eos generationem implere nonnulli contendant. Sed enim Hircus celerius porro quam quodvis aliud animal in scendit, recteq; ab Horatio libidinosus appellatur, cujus fœcunditatis gratia inter Deos insipienti seculo annumeratus aliquando est, perinde ac Panes & Satyri. Is quippe apud Aegyptios Mendefio civitate multarum & formosarum puellarum collegio curabatur, sacro inclusus fano, cui selectiores Capras non intel- ligenter educabant: author est Plutarchus. Et Veneris simulacrum, quæ Hirco insideret, Pausanias observavit, non alia de causa puto, quam ob hujusmodi petulantiam. Et Mathematici mulierem nudam, quæ Hircum humero gestet, vigesimo secundo gradui Virginis adscribere, ex eo impudici- tiam ejus significaturi, qui gradu eo oriente natus esset. Huic generi brutorum similis fuit Helio- gabalus, qui mulieres nunquam iteravit præter uxorem: ille, ut Alexander Severus ait, non solum bipedum, sed etiam quadrupedum spurcissimus. Jam vero Sacrae literæ dum Hircos Hædosque im-^{Author Lampri- dius.} molandos monent, nequitiam omnemque libidinem jugulandam indicant, ut interpretatur Adamantius: cujusmodi etiam interpretamentum habes apud Cyrillum, perinde ac etiam reliqua Le- vitico contenta, ut facile iis accedam, qui opus id adscribunt Adamantio. Hædi autem fere passim in Divinis literis hieroglyphicè pro perditis & nequam hominibus libidinis & aliorum scelerum facinoribus inquinatis designantur: idque manifestissime cognoscitur ex eo, quod Dominus nos- ter consummationem seculi, ut ait Hesychius, narraturus, ovibus à dextera statutis, pollicicus est eis justorum benedictionem; in hos autem sinistra segregatos, dira illa omnia, quæ in profligatissi- mum quemque decernuntur, comminatus est. Ita vero pro sceleribus Hircus ponitur, ut in Divi- nis literis statuatur ante aras Hircus vivens, sacerdosque utraque manu super caput ejus imposita confiteatur universas populi iniquitates, delicta admittaque prave & impotenter, omniaque in ejus caput increpans aggerat, mox per hominem certum in inviam desertamque solitudinem emissum deportari jubeat. Illud etiam addunt ad causam, quod asperum gerit pilorum indumentum: aspe- rum interpretantur peccato refertum, atque ita mortale genus omne mysticè per Hircum accipitur, quia nihil est peccato asperius, diceret Hesychius. Sedenim quod de Capro emissario teti- gimus, sunt qui eum signum esse velint profugarum legionum, quæ à Deo defecerunt quæq; in fœ- ditatem & horrorem damnatæ in omne seculum, ceciderunt.

DIABOLUS. CAP. XI.

A DAMANTIUS itaque Hircum ait Diaboli symbolum esse, ubi ita interpretatur: *Cum vero Hircus Di- ad martyrium duceretur, Hircum obtulisti, quia scilicet aut boreum peccati Diabolum jugulasti.* Hinc ab aliis syn-^{bolium.} yulgo receptum, ut malo Dæmoni cornua passim attribuuntur. Nequitiam porro per Dæmonem intelligi, in humanicipite Serpente loco suo declaratum est. Jam hirsuta apud Esaiam inuenias ge- nera Dæmonum, hos nonnulli etiam doctissimorum, Incubonos vel Satyros, aut quosdam sylve- stres homines putaverunt. Maximus Tyrius, ubi Midæ fabulam scribit, qui Satyrum per insidias ce- perit, à quo omnia fieri aurea impetrasset, *Satyrum, inquit, ebriosum Dæmonem, infuso in frontem mero, caprum esse.*

PETULANTIA DOMITA. CAP. XII.

G RÆCI autem Poetæ Caprum ab Hercule domitum ea de causa finxerunt, quod is cum pro-^{Herculis Proculis libido.} cacili lascivia homines ipsos antecelleret, domitus à virtute, impositum petulantia modum, ex- tinctosque libidinis ætus, suppressosque procacitatis impetus demonstraret. Nam ejus nequitia vir fuit, ut triginta una nocte mulieres aliquando feratur iniisse: & ut apud Athenæum est, idem septem diebus quinquaginta filiabus Thestii virginisatem imminuit. Illud de Proculo, qui Probi tempore tyrannidem inuasit, vel ex epistola sua manifestum est, qua se nocte una captivas decem ex Sarmatia constuprasse gloriatur, seque inter fortes annumerari affectat, dum mollitiem suam ma- xime

xime commemorando manifestat. Quod vero Junioni Capras immolare primus Hercules institue- rit, id ea de causa factum, quod alterius hostiæ sibi facta copia non fuerit, cum ei Deæ sacrificare vel- let, propterea quod sibi adversus Hippocoonta pugnantem adversa non esset, quæ res tangitur à Pausania libro 3. At Lacedæmonii Dianæ cognomento Corythaliæ sacrum in agris facientes, non nisi Caprarum carnes in opsonium adhibebant, neque aliud animal præter id hujusmodi sacris im- molari fas erat. Apud Xenophontem legas, Athenienses, quo tempore Persæ cum ingentibus co- piis Athenas deleturi in eorum fines invaserant, Dianæ votum fecisse, tot ille se Capras immolatu- ros, quot hostes occidissent.

ADULTERÆ CONJUGIS MARITUS. CAP. XIII.

Sumptum videtur ex Odys. lib. 1.

NEque illud inventum adeo novum est, ut nullam sapiat antiquitatem, quod hodie vulgo Ca- prum eum appellamus, qui conjugem habeat adulteram: erat enim & hoc apud veteres hiero- glyphicum, atque illud insuper adagium ferebatur in spurios, si de patre quispiam quaritaret, ut *μῆτις ὡς αἰεῖ*, responderent *Matris quippe, uti Capra, itidem*, utpote qui de patre incertum ferret, propterea quod Capellis nullum duce[m] pastores constituunt, ait Aristot. veluti suos Oribus Arie- tes, suos Bubus Tauros, & ita plerisque aliis. Caprarum siquidem natura instabilis, lubrica, atq[ue] mo- bilis admodum est, quare Hædus in Caprilibus à matre tantum dignosci potest. Merito itaque vir, de cujus liberis uxor tantum possit inter noscere, Hircus appellatur, & *ἰεργυλῶμιος* per Hircum fi- gurabatur. Nam & Catullus in hanc sententiam, *Putere ceteros Hircos*, dixit. Quod vero sunt non illiterati viri, qui diciturum inde sumptum putant, quod Hirci suas femellas iniri facile patiuntur, etiamsi coram spectaverint, ut quem notat Juvenalis cum dixit:

Doctus & ad calices vigilanti stertere naso:

aliter traditum ab Aliano legimus, qui sentire Hircos rivalitatis affectum testatur exemplo Gra- this pastoris Calabri cujus dormientis cerebrum Caper cornibus in eum incitatis eliserit, propterea quod deprehensus esset ab eo cum Capella quam amabat Venerea copula misceri: de quo Probus Georgicæ primo, sed, uti dictum fuit, copiosius Alianus. Rusticum enim & imperitum id genus hominum hac plurimum nequitia famosum invenias, unde jocus apud Theocritum:

Ἀπόλλων ὅμῃ ἐσορῆ τις μηκίδας, οἷα Καπὸν, Apollus inscendi videat si quando Capellas, *Τάκας ὁ Φηλιμῶς, ὅτι ἔτραψεν αὐτὸς ἕγενθ.* Liquitur obitu, quod non Caper ipse creatur,

Beccum so- cabili anti- qui etymon.

Quod vero vulgo Beccum ejusmodi notæ hominem appellant, quippe cui conjunx sit adultera, at- que etiamnum animal hoc ita vocitent, antiquissimam esse dictionem, in Græcorum habetur com- mentariis. Apud historicos enim legere est: Psalmetichum Ægypti Regem Phrygiorum antiquita- tem, de qua magna inter Phrygas & Ægyptios contentio fuerat, in Ægyptiacis pueris humano om- ni consortio inhibito educatis, eo argumento deprehendisse, quod ex suaapte Bec pronunciarent, quæ vox proprie Caprarum & Hircorum est, eoque vocabulo Phryges panem appellarent. Rostrum vero avium plerisque nunc Italiæ locis, olim vero tota Gallia Beccum nuncupabatur, & beccare passim pro mordere decerpere dicitur. Quasi vero fuerint primitus homines à Capris enutriti, naturaq[ue] ipsa vocem enunciare docuerit, quæ ad alimoniam magis necessaria videretur, id honoris Phrygibus adjudicatum, ut antiquissimi omnium haberentur. Quaque ratione balantes Oves, & latrantes Canes appellamus, eadem illi beccos Hircos vocavere.

DE ORYGE. CAP. XIV.

Observatio Mathematica Ægyptiorum de Oryge.

INter minores Ægyptiis greges Oryx est, quem nonnulli Caprarum adscribunt generi. Hunc lex omnibus animalibus solum adverso pilo esse authores tradunt.

MATHEMATICUS. CAP. XV.

PER hoc animal pictum aut sculptum, Mathematicum hominem hieroglyphicè intelligebant: siquidem Ægyptii, cum Sothen astrum illud suum, quam nos Caniculam appellamus, magno cultu

